

Małopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego
w Karniowicach

**Wybrane działania
Programu Rozwoju
Obszarów Wiejskich
na lata 2014-2020**

Opracowanie:

Wojciech Ślósarz

Dział Rozwoju Obszarów Wiejskich, Ekonomiki i Wdrażania Innowacji

MODR Karniowice

W ramach PROW 2014-2020 dostępnych jest wiele rodzajów wsparcia różniących się celami, wielkością i rodzajem pomocy, warunkami dostępu i zasadami rozliczeń. W PROW rolnicy znajdują działania inwestycyjne ułatwiające rozwój gospodarstw i wzmacniające ich konkurencyjność na wspólnym rynku Unii Europejskiej. Szczególne wsparcie kierowane jest do osób młodych chcących przejąć lub założyć gospodarstwo. Natomiast dla osób, które z różnych powodów nie widzą swojej przyszłości w rolnictwie skierowane są działania wspierające osoby przedsiębiorcze chcące rozpocząć pozarolniczą działalność gospodarczą. Osobne działanie dotyczy rolników chcących zainwestować w rozwój niewielkich gospodarstw rodzinnych. Cały budżet PROW na lata 2014-2020 wynosi ponad 13,6 mld euro, a kolejne działania uruchamiane są stopniowo (oficjalne informacje na temat naborów znajdują się na stronie internetowej www.arimr.gov.pl).

WYBRANE DZIAŁANIA PROW NA LATA 2014-2020	
ROZWÓJ GOSPODARSTWA	REZYGNACJA Z DZIAŁALNOŚCI ROLNICZEJ
<p>1. Dla nowo tworzonych i przejmowanych gospodarstw: ↳ „Premie dla młodych rolników” <i>Wielkość ekonomiczna gospodarstwa powyżej 13 tys. euro.</i></p>	<p>4. Wsparcie działalności pozarolniczej: ↳ „Premie na rozpoczęcie działalności pozarolniczej” <i>Wielkość ekonomiczna gospodarstwa nie więcej niż 15 tys. euro.</i></p>
<p>2. Dla istniejących gospodarstw – większych: ↳ „Modernizacja gospodarstw rolnych” <i>Wielkość ekonomiczna gospodarstwa powyżej 10 tys. euro.</i></p>	<p>5. Całkowite przekazanie lub sprzedaż gospodarstwa: ↳ „Płatności na rzecz rolników kwalifikujących się do systemu dla małych gospodarstw, którzy trwale przekazali swoje gospodarstwo innemu rolnikowi” <i>Tylko dla rolników będących w systemie dla małych gospodarstw.</i></p>
<p>3. Dla istniejących gospodarstw – mniejszych: ↳ „Restrukturyzacja małych gospodarstw” <i>Wielkość ekonomiczna gospodarstwa poniżej 10 tys. euro.</i></p>	

1. „Premie dla młodych rolników”

Rodzaj pomocy: Premia w wysokości 100 tys. złotych wypłacana w dwóch ratach (80% i 20%).

Beneficjentami wsparcia może zostać osoba, która:

- ma nie więcej niż 40 lat (co oznacza, że w dniu złożenia wniosku nie ukończyła 41 roku życia),
- posiada odpowiednie kwalifikacje zawodowe lub uzyska je w ciągu trzech lat od dnia doręczenia decyzji o przyznaniu pomocy (na kwalifikacje składa się wykształcenie i staż pracy w rolnictwie),
- rozpoczęła **urządzenie** gospodarstwa rolnego **nie wcześniej niż w okresie 18 miesięcy** przed dniem złożenia wniosku o przyznanie pomocy (urządzenie rozpoczyna się z chwilą stania się właścicielem lub wejścia w posiadanie gospodarstwa o powierzchni użytków rolnych wynoszącej co najmniej 1 ha),
- przygotowała biznesplan dotyczący rozwoju gospodarstwa,
- przed rozpoczęciem urządzania gospodarstwa:
 - nie występowała o przyznanie płatności bezpośrednich,
 - nie występowała o pomoc finansową na operację typu „Premie dla młodych rolników” w ramach PROW 2014-2020,
 - nie występowała o pomoc finansową w ramach PROW 2007-2013 na działania „Ułatwienie startu młodym rolnikom” i „Korzystanie z usług doradczych przez rolników i posiadaczy lasów”,
 - nie występowała o pomoc finansową w ramach PROW 2004-2006 na działanie „Ułatwienie startu młodym rolnikom” jak również nie wystąpiła o pomoc finansową w ramach Programu SAPARD,
 - nie występowała o kredyt preferencyjny ARiMR,
 - nie była posiadaczem zwierząt gospodarskich objętych obowiązkiem zgłoszenia do rejestru zwierząt gospodarskich oznakowanych i siedzib stad tych zwierząt,
 - nie prowadziła działu specjalnego produkcji rolnej.

Wszystkie ograniczenia dotyczące rozpoczęcia urządzania gospodarstw i korzystania z pozostałych środków UE dotyczą również małżonka wnioskodawcy.

Osoba, której przyznano płatność musi najpóźniej w terminie 9 miesięcy od dnia doręczenia decyzji o przyznaniu pomocy rozpocząć prowadzenie gospodarstwa jako kierujący. Kierujący to osoba prowadząca gospodarstwo na własny rachunek, podejmująca kluczowe decyzje, ponosząca koszty i czerpiąca zyski z działalności.

Ostateczna łączna powierzchnia gospodarstwa „młodego rolnika” musi przekroczyć powierzchnie minimalną:

- ustalaną jako średnia powierzchnia gruntów rolnych w gospodarstwie dla danego województwa (w rejonach, w których średnia powierzchnia gruntów rolnych w gospodarstwie jest niższa niż średnia powierzchnia w kraju),
- ustalaną w pozostałych przypadkach jako średnia powierzchnia gospodarstwa w kraju.

W Małopolsce średnia powierzchnia gruntów rolnych w gospodarstwie wynosi obecnie 4,02 ha (ARiMR 2016) .

Ponadto wielkość ekonomiczna gospodarstwa „młodego rolnika” nie może być mniejsza niż 13 000 euro i większa niż 150 000 euro. Ustalenia szacunkowej wielkości ekonomicznej gospodarstwa można dokonać korzystając z kalkulatorów dostępnych w internecie.

Rolnik korzystający ze wsparcia zobowiązuje się:

- prowadzić jako kierujący gospodarstwo, którego dotyczy biznesplan, co najmniej do dnia upływu 5 lat od dnia wypłaty pierwszej raty pomocy finansowej,
- zrealizować biznesplan w terminie przewidzianym w biznesplanie, lecz nie później niż do dnia upływu 3 lat od dnia wypłaty pierwszej raty pomocy, w szczególności prowadzić gospodarstwo zgodnie ze strukturą produkcji, zrealizować wszystkie założone działania, osiągnąć cele, osiągnąć wzrost wielkości ekonomicznej gospodarstwa przynajmniej o 10% w stosunku do wyjściowej wielkości ekonomicznej gospodarstwa i utrzymać ten osiągnięty wzrost przynajmniej do dnia upływu 5 lat od dnia wypłaty pierwszej raty pomocy,

- uzupełnić wykształcenie w okresie 36 miesięcy od dnia doręczenia decyzji o przyznaniu pomocy - w przypadku, gdy istnieje taka konieczność,
- podlegać ubezpieczeniu społecznemu rolników w KRUS jako rolnik z mocy ustawy i w pełnym zakresie w okresie co najmniej 12 miesięcy od dnia wypłaty pierwszej raty pomocy,
- prowadzić ewidencję przychodów i rozchodów w gospodarstwie lub księgę przychodów i rozchodów lub księgę rachunkową co najmniej do dnia upływu 5 lat od dnia wypłaty pierwszej raty pomocy,
- przechowywać dokumenty związane z przyznaną pomocą co najmniej do dnia upływu 5 lat od dnia wypłaty pierwszej raty pomocy, a także udostępniać informacje kontrolerom ARiMR.

2. „Modernizacja gospodarstw rolnych”

Rodzaj pomocy: refundacja poniesionych przez rolnika wydatków w wysokości:

- 50% kosztów kwalifikowalnych,
- 60% kosztów kwalifikowalnych - w przypadku operacji realizowanej przez osoby wspólnie wnioskujące lub przez młodego rolnika.

Należy pamiętać, że poziom refundacji musi przekraczać 30% kosztów kwalifikowalnych.

Pomoc przyznawana jest rolnikowi, który:

- jest posiadaczem samoistnym lub zależnym gospodarstwa lub nieruchomości służącej do prowadzenia produkcji w zakresie działań specjalnych produkcji rolnej położonych na terytorium Polski,
- prowadzi w celach zarobkowych działalność rolniczą w zakresie produkcji zwierzęcej lub roślinnej,
- jest obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej,
- jest posiadaczem gospodarstwa wielkości ekonomicznej **nie mniejszej niż 10 tys. euro i nie większej niż 200 tys. euro.**

ARiMR uznaje, że rolnik będący osobą fizyczną prowadzi działalność rolniczą w celach zarobkowych, jeżeli w okresie 12 miesięcy poprzedzających miesiąc złożenia wniosku o przyznanie pomocy uzyskał przychód ze sprzedaży produktów rolnych w wysokości co najmniej 5 tys. zł, udokumentowany fakturą VAT lub fakturą VAT RR, lub wydrukiem paragonu fiskalnego kas rejestrujących, lub dokumentacją podatkową podatku dochodowego od osób fizycznych.

Pomoc przyznawana jest w wybranych obszarach:

- > rozwój produkcji psiań (obszar a),
- > rozwój produkcji mleka krowiego (obszar b),
- > rozwój produkcji bydła mięsnego (obszar c),
- > projekty związane z racjonalizacją technologii produkcji, wprowadzeniem innowacji, zmianą profilu produkcji, zwiększeniem skali produkcji, poprawą jakości produkcji lub zwiększeniem wartości dodanej produktu (obszar d),

W przypadku operacji dotyczących rozwoju produkcji psiań należy zapewnić wzrost liczby loch do co najmniej 50. W przypadku operacji dotyczących rozwoju produkcji mleka należy zapewnić wzrost liczby krów mlecznych.

Należy pamiętać, że planowana inwestycja:

- > musi być związana bezpośrednio z działalnością rolniczą (w tym również przygotowaniem do sprzedaży produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie),
- > musi być uzasadniona ekonomicznie, w tym pod względem racjonalności kosztów,
- > nie może powodować wzrostu produkcji, dla której brak jest rynku zbytu,
- > przyczyni się do poprawy ogólnych wyników gospodarstwa, jeżeli ma na celu poprawę konkurencyjności i zwiększenie rentowności gospodarstwa oraz doprowadzi do wzrostu wartości dodanej brutto w gospodarstwie (GVA), co najmniej o 10%.

Pomoc przyznaje się w formie refundacji części kosztów kwalifikowalnych, do których zalicza się koszty:

- budowy, przebudowy, remontu połączonego z modernizacją budynków lub budowli wykorzystywanych do produkcji rolnej, w tym przygotowania do sprzedaży produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie,
- zakupu lub leasingu, zakończonego przeniesieniem prawa własności, nowych maszyn, urządzeń, wyposażenia do produkcji rolnej, w tym przygotowania do sprzedaży produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie,
- zakładania sadów lub plantacji krzewów owocowych, gatunków owocujących efektywnie dłużej niż 5 lat,
- budowy albo zakupu elementów infrastruktury technicznej wpływających bezpośrednio na warunki prowadzenia działalności rolniczej,
- ogólne związane z realizowaną inwestycją (kosztorysy, projekty).

Pomoc nie obejmuje natomiast kosztów:

- nabycia nieruchomości,
- nabycia maszyn tego samego rodzaju lub przeznaczenia jak nabyte w ramach PROW 2007-2013 w związku z podjęciem albo rozwojem działalności pozarolniczej albo w celu wyposażenia tego samego gospodarstwa - w przypadku, gdy o pomoc ubiega się beneficjent PROW 2007-2013 lub współposiadacz tego gospodarstwa,
- podatku od towarów i usług (VAT),
- nabycia maszyn i urządzeń używanych,
- dostosowania do obowiązujących norm lub wymogów unijnych,
- nabycia zwierząt,
- poniesionych w związku z realizacją inwestycji odtworzeniowych,
- nawodnień, w tym budowy ujęć wody, zakupu urządzeń do uzdatniania, rozprowadzania lub magazynowania wody.

Poziom dofinansowania beneficjenta jest ograniczony limitami:

- w przypadku operacji dotyczących rozwoju produkcji psiań - maksymalne dofinansowanie wynosi do 900 tys. zł,

- w przypadku operacji dotyczących rozwoju produkcji mleka krowiego - wysokość wsparcia może wynieść do 500 tys. zł,
- w przypadku operacji dotyczących rozwoju produkcji bydła mięsnego - wysokość wsparcia może wynieść do 500 tys. zł,
- w przypadku operacji obszaru d - maksymalna kwota wsparcia nie może przekroczyć 500 tys. zł, przy czym w przypadku inwestycji niezwiązanych bezpośrednio z budową, modernizacją budynków inwentarskich, w tym ich wyposażeniem, lub budową lub modernizacją magazynów paszowych w gospodarstwach - maksymalna wysokość pomocy wynosi 200 tys. zł.

3. „Restrukturyzacja małych gospodarstw”

Rodzaj pomocy: premia w wysokości 60 tys. zł, wypłacana w dwóch ratach (80% i 20%).

Pomoc przyznaje się rolnikowi albo małżonkowi rolnika, jeżeli:

- jest posiadaczem samoistnym lub zależnym gospodarstwa, którego wielkość ekonomiczna **jest mniejsza niż 10 tys. euro**,
- w gospodarstwie, którego jest posiadaczem, prowadzi w celach zarobkowych, osobiście i na własny rachunek, działalność rolniczą w zakresie produkcji roślinnej lub zwierzęcej, z wyłączeniem chowu i hodowli ryb,
- jest pełnoletnim obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej,
- podlega ubezpieczeniu społecznemu rolników z mocy ustawy i w pełnym zakresie **jako rolnik albo małżonek rolnika nieprzerwanie przez co najmniej 24 miesiące poprzedzające miesiąc złożenia wniosku** o przyznanie pomocy i w tym okresie nie prowadził innej działalności gospodarczej,
- przedłożył biznesplan zawierający koncepcję restrukturyzacji gospodarstwa, w szczególności opis i szacunkową wartość planowanych inwestycji w środki trwałe.
- biznesplan zawiera opis, w jaki sposób jego realizacja doprowadzi do osiągnięcia wzrostu wielkości ekonomicznej gospodarstwa **do co najmniej 10 tys. euro** i co **najmniej o 20%** w stosunku do wielkości wyjściowej.

Biznesplan powinien zakładać:

- wydatki dotyczące działalności rolniczej w gospodarstwie lub przygotowania do sprzedaży produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie w kwocie stanowiącej co najmniej 100% kwoty pomocy, w tym inwestycje w środki trwałe o szacunkowej wartości równej co najmniej kwocie stanowiącej 80% kwoty pomocy,
- zakup jedynie nowych maszyn, urządzeń oraz wyposażenia,
- że pomoc nie zostanie przeznaczona na działalność w zakresie prowadzenia plantacji roślin wieloletnich na cele energetyczne.

Beneficjent wsparcia zobowiązuje się:

- prowadzić działalność rolniczą w gospodarstwie, którego rozwoju dotyczy biznesplan, co najmniej do dnia upływu 5 lat od dnia wypłaty pierwszej raty pomocy,
- zrealizować biznesplan w zakładanym terminie, lecz nie później niż do dnia upływu 3 lat od dnia wypłaty pierwszej raty pomocy, w szczególności prowadzić gospodarstwo zgodnie z założoną strukturą produkcji oraz zrealizować zakładane działania,
- osiągnąć wzrost wielkości ekonomicznej gospodarstwa do poziomu co najmniej 10 tys. euro oraz utrzymać ten poziom co najmniej do dnia upływu 5 lat od dnia wypłaty pierwszej raty pomocy,
- osiągnąć wzrost wielkości ekonomicznej gospodarstwa o co najmniej 20% w stosunku do wyjściowej wielkości ekonomicznej i utrzymać ten wzrost co najmniej do dnia upływu 5 lat od dnia wypłaty pierwszej raty pomocy,
- prowadzić ewidencję przychodów i rozchodów w gospodarstwie lub księgę przychodów i rozchodów, lub księgę rachunkową, lub ewidencję przychodów i rozchodów na podstawie odrębnych przepisów co najmniej do dnia upływu 5 lat od dnia wypłaty pierwszej raty pomocy,
- udostępniać uprawnionym podmiotom informacje niezbędne do prowadzenia kontroli i przechowywać dokumenty związane z przyznaną pomocą co najmniej do dnia upływu 5 lat od dnia wypłaty pierwszej raty.

Wsparcie nie może być przyznane rolnikowi, który otrzymał już pomoc:

- w ramach działań „Ułatwienie startu młodym rolnikom”, „Modernizacja gospodarstw rolnych”, „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej” objętych PROW 2007-2013,
- na operacje typu: „Modernizacja gospodarstw rolnych”, „Premie dla młodych rolników”, „Premie na rozpoczęcie działalności pozarolniczej” w ramach PROW 2014-2020,

4. „Premie na rozpoczęcie działalności pozarolniczej”

Rodzaj pomocy: premia w wysokości 100 tys. zł, wypłacana w dwóch ratach (80% i 20%).

Zgodnie z obowiązującymi zapisami pomoc przyznana może być rolnikowi, małżonkowi rolnika lub domownikowi rolnika, który:

- jest obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej,
- w dniu składania wniosku o przyznanie pomocy ma ukończone 18 lat,
- podlega ubezpieczeniu społecznemu rolników (KRUS) w pełnym zakresie z mocy ustawy nieprzerwanie co najmniej od 24 miesięcy poprzedzających dzień złożenia wniosku o przyznanie pomocy,
- nie jest wpisany do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (<https://www.ceidg.gov.pl/>) lub Krajowego Rejestru Sądowego albo ewidencji prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego w okresie 24 miesięcy poprzedzających dzień złożenia wniosku o przyznanie pomocy,
- zdecyduje się na rozpoczęcie pozarolniczej działalności gospodarczej.

Ponadto pomoc przysługuje w przypadku gdy:

- gospodarstwo, w którym pracuje rolnik, małżonek rolnika lub domownik ma wielkość ekonomiczną nie większą niż 15 000 euro,
- gospodarstwo położone jest w miejscowości znajdującej się na terenie gminy wiejskiej lub gminy miejsko-wiejskiej (z wyłączeniem miast liczących powyżej 5 tysięcy mieszkańców) lub gminy miejskiej (z wyłączeniem miejscowości liczących powyżej 5 tysięcy mieszkańców),
- w roku złożenia wniosku lub co najmniej w roku poprzedzającym rok złożenia wniosku o przyznanie pomocy przyznano rolnikowi jednolitą płat-

ność obszarową, na podstawie przepisów o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego, do użytków rolnych wchodzących w skład gospodarstwa.

Należy pamiętać, że miejsce zamieszkania podmiotu ubiegającego się o przyznanie pomocy oraz główne miejsce wykonywania działalności pozarolniczej, które zostanie wskazane w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej powinno również znajdować się w miejscowości należącej do gminy wiejskiej, lub gminy miejsko-wiejskiej (z wyłączeniem miast liczących powyżej 5 tysięcy mieszkańców) lub gminy miejskiej (z wyłączeniem miejscowości liczących powyżej 5 tysięcy mieszkańców).

Biznesplan przedsięwzięcia powinien uwzględniać:

- wydatki w kwocie stanowiącej co najmniej 100% kwoty pomocy, w tym inwestycje w środki trwałe o szacunkowej wartości równej co najmniej kwocie stanowiącej 70% kwoty pomocy,
- zakup wyłącznie nieużywanych maszyn, urządzeń oraz wyposażenia,
- utworzenie co najmniej jednego miejsca pracy na podstawie umowy o pracę w przeliczeniu na pełne etaty średnioroczne.

Obowiązujące przepisy przewidują również pewne wykluczenia. Z pomocy nie będą mogły skorzystać osoby, którym wcześniej przyznano pomoc:

- na operacje typu „Premie dla młodych rolników” w ramach PROW 2014-2020,
- na operacje typu „Restrukturyzacja małych gospodarstw” w ramach PROW 2014-2020,
- w ramach działania „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej” w ramach PROW 2007-2013,
- w ramach działania „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju” dla operacji, które odpowiadają warunkom przyznania pomocy w ramach działania „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej” w ramach PROW 2007-2013.

Rozporządzenie zawiera szeroką listę działalności w zakresie których przyznane może być wsparcie, są to między innymi: wytwarzanie produktów spożywczych oraz przemysłowych, działalności o profilu handlowym, a także szeroko rozumiana działalność usługowa, w tym usługi turystyczne i usługi edukacyjne.

Beneficjent pomocy powinien między innymi również:

- prowadzić działalność pozarolniczą, co najmniej do dnia upływu 3 lat od dnia wypłaty drugiej raty pomocy,
- zrealizować terminowo biznesplan, lecz nie później niż do dnia upływu 3 lat od dnia wypłaty pierwszej raty pomocy, w tym utworzyć miejsca pracy przewidziane w biznesplanie,
- podlegać ubezpieczeniom społecznym na podstawie przepisów o systemie ubezpieczeń społecznych (ZUS) co najmniej do dnia upływu 3 lat od dnia wypłaty drugiej raty pomocy,
- nie podlegać ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu, określone w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników (KRUS), co najmniej do dnia upływu 3 lat od dnia wypłaty pierwszej raty pomocy w przypadku osoby fizycznej,

5. „Płatności na rzecz rolników kwalifikujących się do systemu dla małych gospodarstw, którzy trwale przekazali swoje gospodarstwo innemu rolnikowi”

Rodzaj pomocy: pomoc przyznawana jest jednorazowo, w wysokości **stanowiącej iloczyn 120% rocznej stawki płatności** dla małych gospodarstw, przyznanych w roku, od którego rolnik uczestniczy w systemie dla małych gospodarstw, i **liczby lat kalendarzowych** obejmujących okres od roku, w którym rolnik trwale przekaza gospodarstwo rolne, do dnia 31 grudnia 2020 roku.

Pomoc finansowa jest przyznawana rolnikowi będącemu osobą fizyczną prowadzącą na własny rachunek działalność rolniczą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, który:

- uczestniczy w systemie dla małych gospodarstw,
- trwale przekazuje gospodarstwo rolne innemu rolnikowi będącemu osobą fizyczną, osobą prawną lub jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej,
- zaprzestanie prowadzenia działalności rolniczej od dnia przekazania gospodarstwa rolnego na rzecz przejmującego gospodarstwo rolne i nie podejmie działalności rolniczej co najmniej przez 5 lat, licząc od dnia przekazania gospodarstwa rolnego,
- po przekazaniu gospodarstwa rolnego **nie będzie podlegał ubezpieczeniu społecznemu rolników (KRUS).**

Warunek trwałego przekazania gospodarstwa rolnego uważa się za spełniony, jeżeli:

- zostały przekazane wszystkie grunty rolne oraz zwierzęta gospodarskie będące zarówno przedmiotem jego odrębnej własności, jak również przedmiotem współwłasności,

Po przekazaniu gospodarstwa dopuszczalne jest prowadzenie przez beneficjenta działalności rolniczej jedynie na własne potrzeby na powierzchni nie przekraczającej 0,5 ha (łączna powierzchnia gruntów rolnych posiadanych lub współposiadanych przez rolnika i jego małżonka).

Podmiot przejmujący gospodarstwo prowadzi na własny rachunek działalność rolniczą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i spełnia łącznie następujące warunki:

- nie ma ustalonego prawa do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy,
- jest wpisany do ewidencji producentów, stanowiącej część krajowego systemu ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności,

- zobowiąże się do prowadzenia działalności rolniczej na przejętych gruntach rolnych, a w przypadku osoby fizycznej - do prowadzenia tej działalności osobiście, i zachowania całkowitej powierzchni gospodarstwa rolnego powiększonego w wyniku przejęcia gruntów rolnych, przez 5 lat od dnia przejęcia gospodarstwa rolnego.

Powierzchnia gruntów rolnych w gospodarstwie rolnym przejmującego gospodarstwo rolne, po przejęciu gruntów rolnych, musi być równa co najmniej średniej powierzchni **gruntów rolnych w gospodarstwie rolnym w kraju**, a w przypadku gdy gospodarstwo rolne jest położone w województwie, w którym średnia powierzchnia gruntów rolnych w gospodarstwie rolnym jest większa niż średnia powierzchnia gruntów rolnych w gospodarstwie rolnym w kraju, musi być równa co najmniej średniej powierzchni gruntów rolnych w gospodarstwie rolnym w województwie.

Wydawca: **Małopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Karniowicach**
32-082 Bolechowice, Karniowice os. 35-lecia PRL 9; tel. 12-285-21-13/14, fax 12-285-11-07; www.modr.pl
Skład komputerowy: Dział Promocji i Wydawnictw - Halina Knap